



Tristranski predlog za znižanje oborožitve in za popis oboroženih sil pod nadzorstvom OZN

Tri zahodne države bodo svoj načrt predložile v nujno proučitev glavni skupščini OZN - Truman je v svojem govoru podrobno govoril o tem predlogu in izrazil upanje, da bo vpisan kot prva točka na dnevni red nove komisije OZN za nadzorstvo nad oborožitvijo

PARIZ, 7. — Danes so objavili v Parizu, Londonu in Washingtonu besedilo tristranskega predloga, ki vsebuje načrt znižanja oborožitve in za popis oboroženih sil pod nadzorstvom OZN. Predlog je bil predložen v imenu Združenih narodov, ki so ga pripravili v sodelovanju s Sovjetsko zvezo. Predlog je bil predložen v imenu Združenih narodov, ki so ga pripravili v sodelovanju s Sovjetsko zvezo. Predlog je bil predložen v imenu Združenih narodov, ki so ga pripravili v sodelovanju s Sovjetsko zvezo.

Temeljni del predloga je, da se zmanjša število oboroženih sil in da se njihovo opremljanje z orožjem zmanjša. Predlog je bil predložen v imenu Združenih narodov, ki so ga pripravili v sodelovanju s Sovjetsko zvezo. Predlog je bil predložen v imenu Združenih narodov, ki so ga pripravili v sodelovanju s Sovjetsko zvezo.

PARIZ, 7. — Danes so objavili v Parizu, Londonu in Washingtonu besedilo tristranskega predloga, ki vsebuje načrt znižanja oborožitve in za popis oboroženih sil pod nadzorstvom OZN. Predlog je bil predložen v imenu Združenih narodov, ki so ga pripravili v sodelovanju s Sovjetsko zvezo.

Temeljni del predloga je, da se zmanjša število oboroženih sil in da se njihovo opremljanje z orožjem zmanjša. Predlog je bil predložen v imenu Združenih narodov, ki so ga pripravili v sodelovanju s Sovjetsko zvezo.

NOVI DRAKONSKI UKREPI V ANGLIJI ZARADI POSLABŠANJA GOSPODARSKEGA POLOŽAJA

Primanjkljaj v plačilni bilanci se veča - Trimesečni ukinitve dovoljen za gradnje - 15. januarja konferenca dežel britanske skupnosti - Dve resoluciji opozicije proti vladnemu programu

LONDON, 7. — Na današnji sednici v spodnji zbornici je Churchill spopad, da bodo do božiča predložili britanski plačilni bilancij leto 1950 milijonov sterlingov, zlasti zaradi oboroževanja, izgube Abadana in zvišanja svetovnih cen, ki se bolj naglo dvigajo kot analske cene, ter je poudaril potrebo večje proizvodnje jekla in premoga v Veliki Britaniji, zato da se poveča proizvodnja in izvoz. S tem v zvezi je navedel ukrepe, ki jih vlada namyva, da bi se zmanjšala poraba energije in da bi se povečala proizvodnja jekla in premoga. Ukrepi vključujejo znižanje cen električne energije, znižanje cen premoga in znižanje cen jekla.

Primanjkljaj v plačilni bilanci se veča - Trimesečni ukinitve dovoljen za gradnje - 15. januarja konferenca dežel britanske skupnosti - Dve resoluciji opozicije proti vladnemu programu. Ukrepi vključujejo znižanje cen električne energije, znižanje cen premoga in znižanje cen jekla.

Pasquellijeva in Borghese zagovarjata ozopovce

Stiki in pogajanja med republikani in ozopovci - „Memorandum“ Marije Pasquellini o „slovenski nevarnosti“

LUCCA, 7. — Za današnji razpravo na procesu proti garibaldincem je veljalo nekaj več zanimanja kot običajno, ker je dvorana skoraj prazna. Med pričami sta bila najmlajša Valerio Borghese, nekdanji poveljnik X. MAS, in Marija Pasquellini, morilka angleške generala De Wintona, ki je bila obsojena na došmrtno ječo in ki prestaja kazen v neke kaznišnici v svojem rojstnem mestu Firenze.

Heussov odgovor Piecku

BONN, 7. — Predsednik Zahodne Nemčije Theodor Heuss je nocoj s pismom odgovoril predsedniku Vzhodne Nemčije Wilhelmu Piecku na njegov predlog za sestanke med njima dvema v zvezi z nemškimi ozopovci.

Trumanov govor

WASHINGTON, 7. — Predsednik ZDA je danes govoril v radu in v svojem govoru razložil, da se v svetovni vojni ne smejo ustavljati, saj bi to pomenilo, da bi se ustavljala tudi pravica do samoodločitve narodov. Truman je izrazil upanje, da bo predlog za znižanje oborožitve in za popis oboroženih sil pod nadzorstvom OZN vpisan na dnevni red nove komisije OZN za nadzorstvo nad oborožitvijo.

Eisenhower v Parizu

PARIZ, 7. — Vrhovni poveljnik atlantske vojske, general Eisenhower, se je danes vrnil iz Amerike. Fikl je bil sprejet na letališču v Parizu, kjer ga je pričakoval predsednik Truman.

DELO VI. ZASEDANJA GL. SKUPŠČINE OZN

TUDI DELEGAT FLRJ IZVOLJEN V PREDSEDSTVO

Razen predstavnikov petih velikih držav sta za podpredsednika izvoljena še predstavnik FLRJ in Iraka. Izvoljeni predsedniki posameznih odborov

PARIZ, 7. — Današnja seja glavne skupščine OZN se je začela ob 15.15 in je trajala dve uri. Prihodnja seja bo jutri zjutraj. Danes so izvolili sedem podpredsednikov, ki bodo pomagali predsedniku Padilli Nervo. Predstavniki petih velikih držav so bili avtomatično izvoljeni, in sicer francoski s 54 glasov, ameriški s 51, britanski s 50, sovjetski s 45, kumintangisti s 42. Ostala dva pa sta predstavnik Jugoslavije in Iraka. Jugoslavski predstavnik je bil izvoljen s 39 glasovi, iranski s 36. Izvolitev jugoslovanskega predstavnika je bil nov dogovor, priznanje Jugoslavije s strani Iraka. Iranski predstavnik je bil izvoljen s 39 glasovi, iranski s 36.

Teško je najti izrazov, s katerimi bi mogli vsaj približno točno oceniti pisanje jezuitskega „Giornale di Trieste“ o hudih nesrečah, ki se je pripetila pri Vinkovcih, ki je zahtevala toliko smrtnih žrtev. Brez dvoma je to — čeprav manjša — najhujša železniška nesreča v zadnjih mesecih, ki se je zgodila v Srednji Evropi po nesreči na pragi Graeca. Dunaj, v kateri je našlo smrt še več petakov kot pri Vinkovcih. Nikomur ni tedaj pa tudi ne prej padlo na pamet, da bi sliščino in področje izkristalizirano v podoben tragični dogodek, v katerem koli politični in kulturni smislu, pa v razpisovanju narodnostne mržnje. Minogrede naj omenimo, da so bili pri železniški nesreči v Avstriji vsi ponesrečenci italijanske narodnosti, na se kljub temu noben italijanski list ni spustil v podoben gnusne spekulacije kot večer „Giornale di Trieste“.

Najnavedemo le dva stavka iz opisa „Giornalovega“ novinarja, ki sloni na podlagi — kot sam pravi — pripovedovanja estare na srce bolne osebe, ki je z zakasnitvijo osmih ur dopotovala v Trst. V članku piše, da je neki jugoslovanski oficir, ki je pokopal v prvem vagonu po trčenju izstopil in enjegov noge so bredle v krvi, ki mu je napolnila skorjence — tako je bila namreč globoka reka krvi razlivena in mrtvih ponesrečenecv... In kdo je kriv vse nesreče? Clankar odgovarja tako, ki je „Prej ko je došel do tragičnega križišča, je vozil Orient Express mimo Brozove postaje: Titoov preimek ni bil dober znak za politike.“ (Bog ve, kje je clankar našel to „Brozovsko postajo“...)

Poudarjamo, da je ves „Giornalov“ opis tako dolg, da zaje, mak skoro eno tretjino prve strani dnevnika in da se nam zdijo škoda prostora nejavati groznote opise zapuščene pokrajine, dežja, ki je neprestano padal, nekakšnih političnih konjencijev, ki so jih baje pravežali in med katerimi je bilo največ mrtvih, policije, električne svetilke, ki so svigale v temni noči, prepovedi prve pomoči ranjenecem, primerjav, da je ves skupaj izšel, tako kot po kakšnem bombardiranju itd. itd.

Resnično ne more nihče na svetu razumeti, odvijanja in hiljenskega načina izkoriščanja nesreče svojega bližnjega, razen tistih, ki italijanske sovinistične pisane p za ob blizu. Samo tisti, ki je doživel in doživlja iz dneva v dan z njihove strani zmerjanja s eslavici, ekriki, ezrazna maledicta „abavrija“, „narod niže vrste“, samo tisti, ki je videl, kako itilijanski fashistični ubiteli pljuje tuberkulozno slino slovenskemu otroku v usta, ker je spregovoril „slovensko besed“, samo tisti, ki je videl naše poplajene vase in v goreče hiše zmetane žive ljudi, otroke, storce in žene samo tisti, ki ve, kako neustavljiva je žela za maščevanjem ljudi — to so — potem kot so pobili 400.000 Jugoslovancev — morali pred nami gorlorkimi samotočni bežati v svoje brolge, samo tisti lahko razumemo, kako je moglo ta ko zverstvo izkoristiti tragično nesrečo za hujšanje svojih bralcev proti someštanim slovenskim narodnostim in proti njihovim matični državi. Menimo, da je podoben tisk spomenkov izdajati in pisati le tisti, ki je z materinim mlekom vsesal neizmerno sovraštvo do svojega someštana druge narodnosti.

In končno: Ali lahko še imenujemo z imenom novinar človeka, ki je spremenil takinega divjastva. Kakršno se odraža iz večeršnjega „Giornalovega clanka?!

Protest Italijanske unije proti sojenju v Lucci

„Politika“ o tržaskih italijanskih sovinističnih izbruhih 4. novembra - Nova skupina albanskih državljanov pobegnila v Jugoslavijo - Ugotovljen je vzrok nesreče pri Vinkovcih

„(Od našega dopisnika)“
BEOGRAD, 7. — Italijanska unija za Istro in Reko je objavila v imenu Italijanov v Jugoslaviji ob priliki procesa proti italijanskim partizanom garibaldincem v Lucci protest, v katerem označuje sojenje v Lucci kot novo protijugoslovansko provokacijo. „S sojenjem italijanskim partizanom — garibaldincem — je med drugim reseno v protestu — italijanske oblasti ne želijo spomina na partizane, ki so padli v borbi proti nacizmu, ne želijo samo njihova junstva v borbi, da bi vrnila čast Italije, temveč je to sojenje krivično tudi krivost mirovne pogodbe, s katero se je Italija obvezala, da ne bo preganjala svojih državljanov, ki so se v vrstah zavezničev borili v osvobodilni vojni.“

„Italijani, ki smo se v Jugoslaviji borili proti fašizmu in danes v svobodi in bratstvu ustvarjamo boljše življenje — zaključuje protest — obsojamo ta pravni manevar, ki nasprotuje iskrenim in nenehnim težnjam jugoslovanske vlade, da bi se ustvarili prijateljski odnosi med obema državama.“

Nocojšnja „Politika“ piše o sovinističnih izbruhih na tržaskih proslavah 4. novembra, da italijanski iredentisti v Trstu izkoristijo vsako prilichnost, da bi osvežili spomin — kot so bili Trst, Gorica, Istru in deli Dalmacije priključeni Italiji. „Ob tej priliki v Stivanu odkril spomenik tako imenovanih „stokaskih volkov“, ki je bil postavljen v prvi svetovni vojni in v spomin na zmago italijanske brigade istega imena. Spomenik je bil med drugo svetovno vojno porušen, predstavlja dva volka, ki sta obrnjena proti Jugoslaviji. „Politika“ navaja nato izjavo coneškega predsednika Palutana, ki je istega dne dejal: Med dvema razlidioma položajema; Med tistim iz leta 1918, ko so bili volki prvi postavljeni in danasnjim položajem, ni nobene razlike, ker je v obeh primerih vladala sama ena volja...“

„To bi moralo najbrž pomeniti jalovo željo italijanskih iredentistov, da si se enkrat vrnil v Polj na Reko, v Zadar itd...“ Poleg sedanjega sojenja pripadnikom garibaldincem, ki v Lucci kaže tudi ta iredentistična manifestacija dovolj jasno, kako se je italijanski sovinizem proti Jugoslaviji razplamtel.

Nova skupina štirinajstih albanskih državljanov, med katerimi je tudi šest otrok, je prebežala te dni v Jugoslavijo. Albanski bežanci izgledajo zelo namučeni in izjavljajo, da jim je jekota v Albaniji ljudem za zadnje ostanke zdravlja. Oni z grozo pripovedujejo o tabojskih smrti, v kateri pošiljajo vse tiste, ki so policiji sumljivi. Pobegli državljani pripovedujejo tudi, da v Albaniji zbirajo prispevke za Korelo. Ti prispevki se nabirajo na način, da se prebivalstvu izročijo seznam, koliko morda kdo dati kot prispevek.

Vzrok večeršnjih prometne nesreče pri Vinkovcih je bil danes uradno ugotovljen in krivdo nosi — kot se je takoj mislilo — prometnik postaje Mirkovec, ki je dal Orient-Expressu svobodno prehod, čeprav ni prejel za to potrebne dovoljenja iz Vinkovcev. Tako je prišlo do trčenja, pri čemer je Orient-Expressu s polno brzino trčil v kompozicijo drugega vlaka. Pri tem so bili poškodovani štirje vagoni, v katerih so polniki ponesrečili. V samem Orient-Expressu pa ni bilo nobene žrve.

„R. R.“
Poizaj Nemcev v Poizdiju pred avstrijskim parlamentom
DUNAJ, 7. — V okviru proračunske debate v avstrijskem parlamentu so poslanci postavljali tudi nekaj vprašanj v zvezi z avstrijsko-italijanskimi odnosi in s položajem nemške manjšine v Italiji. Na vprašanje, odgovarjal zunanji minister Gruber.

Socialistični poslanec Reismann je v svojem vprašanju navedel vrsto obož proti ravnanju italijanskih oblasti. Poizdiju je Italija ne izpolnjuje. Je pariskega sporazuma z Avstrijo, ki je poizdiju na južnem Tirolskem se vedno ni bilo upravnih volitev (kot znano, se upravne volitve na tem ozemlju zavlačujejo s prekrasnim o tem, kdo je pristojen izdati pravilnik za volitve). „Tiroli“ tega ne želijo, ker izpolnjujejo zaradi navzven italijanskega pokrajino, tako da se zdi, da je italijanizacija Poizdija danes ostrejša kot kdaj koli, je dejal Reismann.

Skozi sito in rešeto

Dunajski, kjer se sovjetske čete po mli volji sprehajajo prav tako kot na Poljskem.

„Listina miru“
Kominformovski „SVETOVNI SVET MIRU“ je predložil Dunaju razpisal kako imenovano „LISTINO miru“, ki sejozi iz petih točk.

V točki 2 je med drugim rečeno: „V Evropi bodo lahko samo pogajanja med velikimi silami dovedla do ustvarjanja vzpostavljene zedinjene demokracije in miru.“

Vse to so torej lepe besede — toda samo besede. Kominformovska praksa da je tem besedam popolnoma nasprotna.

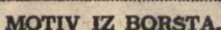
0 dvojezičnih napisih,
0 openskem tramvaju in še kaj

šam uganka. Morda Da mislijo, da bodo to prvi koraki in bodo prihodnji izmenjavi vozneke reda napravili še drugega? Seveda s samim Italijansko območje. Bomo videli!

Ko smo že na tramvaju, se besedo o gramvakijskih uslužbenih, Njim na čast, vsaj nekaterim moramo priznati, da se v njihovi zavesti, da je dober denar, da postojita slovenskega rodu in je zato njihovo poslanstvo v skladu s tem dejstvom, sicer se ne kaj; takih, ki so rodu, sicer Slovinci, ki jih na tramvaju le težko ali pa nikoli ne slišiš spregovoriti slovensko besedo. Ali ni tudi to pojav nepotrebne hlapčevske enozčnosti.

Naj mi ne zameri neznanji pisatelj nedeljskega pisma, da sem zapisal še jaz te vrstice: prebrani sem, da je z menoj iste misli. A mnenja: malo več ponosa, več odločnosti! Openci, pa bo tudi drugega: spoštujemo sami sebe, če hočemo, da nas bodo drugi spoštovali.

D. P.



Kaj je in kako

Mozaik iz 6. stoletja: goloba si gasita žejo

ker večina, ne opravi sam vsega postopka, se pravi: sestavljanje nakazane slike iz podobnih barvnih delcev prepušča drugi roki. Način, da je umetnik sam ylagal kamečke naravnost v sveži omet v steni, danes ni več v navadi. Ko je dorej izrisal karton v naravnih velikosti, ga prefrisejo tako, da dobijo njegovo zrcalno obrtno. No sliko. Nanjo potopijo zlagajo točno po označenih risbi in barvah mozaične delce, ki se vsake posebej drug ob drugem lepijo na papir. Material je lahko barvnati kameke primerne velikosti, tako da meri ona ploševk posameznega kamečka, ki so vidna na sliki, od enega do štiri kvadratne cm. Najboljši je v ta namen marmor, ki obsega bogato lestvico, umernih barv. Starejši mozaiki, ki so pri rimski, so skoraj vsi kamečeni. Kot material manj uporaba je razna barvna žgana glina, ki jo danes izdelujejo tovarne kar v ploščah, te pa sekajo v majhne kvadratke. Nasprotno je steklo, ki so ga uporabljali tu, če žar starji mojstri, kar prikladno na snov. Velike plošče se dajo poljubno drobiti do zaželenih velikosti in se posamezni drobci potem postavijo tako, da je v končani sliki vidna njihova nepravilna lomljena ploševk, ki še

Glava sv. Petra — odlomek iz
mozaičnega okrasa iz ravenske
stolnice

bolj poživila slikovost, ki je važna za kat. Zlat mozaiik, ki je razložen v barvni sestavi del zlasti sta rešili večje mozaičnih kompozicij (saj so imele te slike navadno zlat ozadje), je v pravi nam pogost in so ga zato umetno dovedlo tako, da so tenak list pravega zlata vložili med dve stekleni plošči. Naj že to material kakršn koli, bistvo je v tem, da se raznobarni delci sestavljajo v celoto in sicer po navadi tako, da se s pravo stvarjo, ki bo potem vidna v končni sliki, lepo na zrcalni povrzi, imenovano karton. Da izbirba kameňkov lažja, so isto barvni, a različen velikosti oblik, zbrani v posebnih skedicih. Ko je tako slika v zrcalni obliki postavljena in kameňki prilepljeni na karton, se mozaiik prenese na krojo, kjer bo vzidan, kar s hrbtno stranjo, ki je bila osvetljena, se bo odsevalo v steno, na kateri je bila stena pravokotno ometana. Dala gre za večjo ploskev, navadno ni moglo vzidati vsega mozaiika hkrati in se pač vidajo stopopoma po samezni deli drug poleg drugega. Ze po nekaj urah, ko se omet strdijo, je mozaiik papir, na katerem je bil mozaiik zložen in nalepljen, s pomočjo vodoodstrani, ker smo pri lepljenju pač uporabili takšno lepilo.

ki se v vodi topi. Morebitni razpoke se zamažejo z barvami, stim ometom, valovitja ploskve mozaike, ki skoraj redno nastane in ne ki bi le prevzela motila, loto, pa se lahko izrazava z brskanjem. Tako so, na primer, v Sloveniji, kjer je bil danes obdobje, denjani, v njihovih barvah i po tem, kako se skladajo s prostornost, katera krase.

V naši bližini imamo obdobje mozaike iz 12. in 13. stoletja pri Sv. Justu, nadalje Poreču, v Sloveniji sami in posebno v Ljubljani, kjer so bili izkopani mnogi rimski mozaike, ki so pred nekako 1700 leti krasi bili bivalisti, prebivalcev te naše Emona.

So svojem značaju in izrazu, ki imajo delež od realističnega umetnosti. Zato bi čudno, da bi doživljali svoj navdajni razveze v dobah, ko so upodobljeni predmeti in ljudje bolj kot bi

ENOTEN NASTOP SLOVENSКИH KMETOV NA KOROŠKEM

na zemljo - in svoj narod. Sed njimi pa so sedeli tudi taji posestniki, ki so iz rojstnih očetov prevzeli zemljo in dom, da naprej čuvajo in ranijo slovensko zemljo pred njim navzdom, da v bodoče rjubo za prvotni in napredek rojega kmečkega posestva in tem za dobiti vsega ljudstva. Vsi navzgor pa so se do zavedali, kolikšnega pomena je to zaborovanje, na katerem naj napravijo dalekosežne lepe, od katerih bo v veliki pri odvisna nadaljnja usoda slovenskega kmečkega življa v Koroskem.

Zborovanje je nato pozdravil predsednik Demokratske fronte dr. Petek in naglasil, da so Slovenci pričakovali, da bo po zloumu nacizma mogoče uveljaviti demokratske težnje, dejansko pa se ni izboljšalo veliko, marveč imajo velike težkoče tudi še danes, in to predvsem na gospodarskem področju. Spomnil si je časa, ko je v deželi prevzel vodstvo zloglasni Heimatdienst, ki je diktiral tudi gospodarski razvoj dežele in posegal vmes povsod tam, kjer je šlo za vzpranje slovenske narodne skupine. Namenoma in namerno je odtujal naše ljudstvo iz emljil in naseljeval v južnem delu Koruške s tujci iz Nemce, nadzoroval je razdeljevanje zemljin in pripiraljval nasilno priseljevanje slovenskih kmetičkih družin. Ko je prišel na današnje razmere, je dr. Petek poudaril, da nikdar ne smemo opustiti borbe za enakopravnost in prav pri volitvah v kmetijsko zbornico se nam nudi prilika, da se z združenimi močmi zastavimo za svoje pravice. Samo v skupnosti vseh demokratov našega ozemlja ne glede na narodno in svetovno nazorno pripadnost vidim možnost učinkovite obrambe interesov našega ozemlja.

Za dan Petkom je spregovoril predsednik Narodnega sveta koroskih Slovencev dr. Tischler, ki je poudaril dejstva, da 50.000 volivcev iz južnega dela Koroske nimajo svojega zastopnika v deželnem zboru in da je to ključ krivic, ki se godijo slovenskim krajem. Govoril je tudi o tem, da vlada med ljudstvom mnenje, da se jim ne treba zanimati za politiko. Toda to je napačno mnenje — je poudaril — ker vprašanje žitnih cen je politika, vprašanje cene mleku je politika, politika je tudi, ko kmet skrbi.

iz mesa in kosti znanilci ne-
izvede in so kot privrži iz
mostranstva obstali na stenah,
z ro v gledalca.

Morda bi kdo mislil, da je
umetnost mozaika v ten, ka-
zna iz kamenčkov sestavit
kaj, Vendar je to le več ali
manj vprašanje znanja in teh-
nične izvedbe. Kako to sliko
izkldati, s celoto in jo podre-
ti arhitekturi, s katero bo ži-
vela in jo v izrazu podpirala
r tako ustvarjala nekaj, kar
mo lahko imenovali umetni-
stvom, to pa je naloga umetnosti
tu se ona pravi zavr- račje.

M. Zadnikar

V Ljubljani sestavljajo četrtno prebivalstva dijaki

Vsa Ljubljana je v širšem obsegu besede študentsko mesto, po ocenitvi sestavljajo dijakov četrtno ljubljanskega prebivalstva. Najbrž ni nobena druga skupina pri nas, ki bi imela tako zapleteno strukturo in vsebnost. Ljubljani, stanujejo v stoliških vseh Sicer potuje v Ljubljano tudi mnogo dijakov, toda stiska za dijaška stanovanja je v mestu je menda najbolj huda. Ko je po osvojitvi pri nas nenadoma naraslo mnogo dijakov in dijaštva, bi stanovanjska politika ne bila več zmožna, če bi kratki ne ustanavljali tudi internatov. Študentsko naselje pri nas, neke vrste internat ali kombinat internatov, toda ločen od šolskih stavb.

čunajo, da bodo vsa dela končana v nekaj mesecih, tako da bodo dijaki mogli vseliti že februarja. Zgradba št. 4 pa ni pripravljena za vselitev prihod. nio jesen.

Na ozi Geste na Rožnik in Svetčeve ulice stoji surova, malo nenavadna enonadstropna stavba. Pri nji pili je sodeloval, ki je bil v tujini, in je bil v tujini. bo dobro kiperska sola. Imela bo lepe prostore za sodobne in perske ateleje. Stavba torej ne spada v ožji okoliš študentskega naselja. Naselje se bo razvijalo v smeri na dvorane (dvoretirni) stanovanjski zgradbi za dijakine, na stavbo za menzo in kotlarno (za centralno kurjavo vseh stanovanjskih zgradb) in na manjšo ambulantno. Med gradbeno čela pa bodo pritrjeni še urediteljska stacija. Dela je torej še pred to pa za pozidani površini stanovanjskih zgradb so glavnih del končali nad polovico.

Sn

Ko so pred tremi leti na travniku ob Cesti na Rožnik začeli opati temelje za prvo zgradbo

Malokatera zgodovinska razstava starih slovenskih mojstrov je bila tako vestno in umjelito pripravljena kakor razstava v Ljubljani jo je končala, o uresničila in tako izpolnila, da je zahtevala najnujnejše rešitve kot bi sicer bilo potrebno. Prav potrebno je bilo, da je po daljšem presledku izvelo tudi ono razčemblo slovenske umetnosti, ki je dožene

Berganov razstava je ustre-
la iskanju najbolj otipljivih
rodkov domačinskih razpelo-
valnosti vrednot, izkazuje prist-
nost svojstvenih kvalitet v pre-
delcih, zahtevam po jasnejši
odločitvi razvojnih poti in
ednoličnosti zgodovinskih odno-
sij. V vrsti baročnih mojstrov
toraj Bergan ne najmlajše
kritike, čeprav smo v njem že
v početku slišli posebne in
instivne umetniške vrednote
čeprav nam je bil pomen
Berganov osebnosti v glavnih
berisrjav vsaj toliko znan kakor
namen njegovih starejših ali
mlajših sodobnikov Meisinger-
Jelovska, Čopca, Dele. Delo
mlajših je bilo bolj razločno
in v Jelovskij sicer dober
res niso bila tako kolektiv-
na, prikazuje razstavljenja,
če pa so bila že prej prejel-
nostnih monografij.

vati, Narodna kletarja je tokrat dobila vsu potrebno strokovno pomoč v restavratskem oddelku Zavoda za spomeniško varstvo, kjer je bila poverjena tvežavna in odgovorna naloga konserviranja prof. Mirku Šubicu. Delo, ki je bilo tu opravljeno a tolikšno poštovitostno in nedvomno z zadovoljivimi uspehi, je delo dragocene izkušnje in pobude za reševanje vseh novih problemov. Nujno obravnavamo pri tem bodisi splošna in temeljna načela konservacije kakor tudi posebna konkretna vprašanja, ki se nanašajo že na specifični značaj ožje Bergantove problematike, na stvari, ki zanimajo predvsem tudi zgodovinarja in načelno prav njega: pristnost originala, sodelovanje tuje roke, slikarska tehnika, možnosti preslikovanja, lokalizacija in dotacija ikonografske in stilne značilnosti itd.

Kakšni bi torej bili končni rezultati ob današnjem pregledu, do Bergantovega gradiva? Pozitivni glede na organizacijo in dosežene cilje, razveseljevali pa še zlasti glede na umetniške užitke in odkritja znanstvenega pomena. Bergantov umetniški lik je bil v tolikšni celoti ure-

dočen in poglavljen, da bo že vel neizmerno v spominu vsake, ki so Bergantovo delo videli in doživeli. Visoke umetniške vrline ne tega najboljši slovesnega mo-
stre ob zatonu baroka so zabli-
stele v vsem svojem sijaju. Spričo redke popolnosti, ki je dosegal stopnjo in nepriznane nesljivi kriteriji izbir, del, bi b-
li prikrajšani v glavnem samem zaradi začasne izgube dveh in redno pomembnih mojstrov. Za-
žal smo pogrešali, a ne po kriv-
di prireditelja, slikarja Pričarja
in Prestarja, obeh najlepših in časovno prvih kompozicij slovenskega figuralnega žanra. Mislim, da je bil, prav in temeljitem premisleku ustrezen, da dosegljivo gradivo ni bilo samo zbrano, marveč tudi jasn-
nost prikazano skoraj v celoti
nem obsegu, torej ne glede
na umetniške kakovostne raz-
like. Z manjšimi brezpomerni-
nimi izjemami se celotna Bergantova slika pri izločevanju
gotovo ne bi bistveno sprem-
nila, večjih redukcij pa zaradi
znanstveno in študijsko zaslu-
vana razstava kot početna sen-
va za nadaljnja preučevanja
nedvomno ne bi premesla.

(Nadolevanje sledi)

na svojih parcel, Zdaj je zemlja
drugi strani vsega ista, zdaj
članek o delovanju društva
TAC in zgraditvi letališča
Proseku, ki naj bi služilo v voj
ne namene. Povedal smo že
da lahko tako fantastične vesti
izdijo samo trški komfori
mišljeni novinarji in za nas
bila zadeva zaključena, če ne
bi v večerjani številki komin
formističnega glasila zapazil
nadaljevanja bedeate kampene

Tižki z dne 3. novembra pravijo objavilo članek o družbi TAC in o gradnji letališča na Proseku, ki ga dobesedno navajamo:

«Kot je znano, se je v Trstu ustanovila nova zrakoplovna družba imenovana »Trieście Airways Company«, VU ni omenjeni družbi še izdala potrebnega dovoljenja tako, ker je bil njen predsednik T. Hold Lloyd tuji državljan. Na njegovo mesto pa bi prišel italijanski državljani. Žalo je upati, da bo VU končno dala dovoljenje in da bo družba pričela delovati. Omenjena družba ima v načrtu gradnjo novega letališča na Proseku.»

Tako je pisalo »Delo« dan pred objavo prvega članka »Unita«. Iz gornjega članka lahko sklepamo, da slovenski kominformisti novinarji v fantaziji ne dosega svojih italijanskih tovarišev ali pa — da »Delo« upa, da bo ZVU dala dovoljenje za zgraditev letališča, ki ga bo nekaj lahko uporabila Sovjetska zveza. Če mislijo uredniki »Delas« tako, tedaj

NOV HITREJSI IN CENEJSI
NACIN PRIDOBIVANJA SIN-
TETICNEGA BENCINA IZ
PREMOGA

V ZDA so uspešno zaključili šestmesečne poskuse za pridobivanje sintetičnega petroleja iz premoga po novem hidrogenatnem postopku.

Iz 2600 ton premoga je uspelo dobiti okoli 8000 sodov sintetičnega petroleja, to je tri tretjine sodov na tono.

Novi postopek se je izkazal za zelo nageln in ga imajo zelo važnega pri ohranjanju strateških materialov, ker se ne uporablja kot katalizator jekla, ki je ceneje in ga je na razpolago neprimerno več kot koksila, ga primanjkuje. Če se uporablja kot katalizator jekla, ni treba pri hidrogenatnem postopku uporabljati drugih prvin, ki so strateško važne, kot na primer kobalt, nikelj, krom in molibden.

